

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
قال رسول الله (ص): مَنْ أُعْطِيَ عَطَاءً فَوَجَدَ فَلْيَجْزِ بِهِ،
وَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُتِنِ، فَإِنَّ مَنْ أَنْتَى فَقَدْ شَكَرَ، وَمَنْ كَتَمَ فَقَدْ كَفَرَ

Avrupa'da İlk Nesil ve Ahde Vefa (19.10.2018)

Muhterem Mü'minler!

Hz. Âdem ile başlayan yeryüzündeki hayat, beşerin geçimini temin edebilme mücadelesi şeklinde devam edegelmiştir. İnsanlar doğal, ekonomik, sosyal ve siyasal nedenlerden dolayı bireysel veya toplu, kalıcı veya sürekli olarak yaşadığı yerden başka yerlere göç etmişlerdir. Bu göçlerden biri de 1960'lı yılların başında Sirkeci garından kara trenlere doluşan Anadolu'nun genç insanların Avrupa'ya başlayan işçi göçüdür. Bandolarla karşılanan bu nesil, getirildikleri yerlerde, pansiyonlarda, kamplarda ve odalara oluşturulan ranza yataklarda yaşamlarını sürdürmeye çalıştılar. Çalışma hayatları da yerleşim mücadeleleri gibi çetin ve zorluydu.

Aile birleşiminden iskân sorununa, çocukların eğitiminden dil sorununa kadar bu neslin çektiği meşakkatler, arkalarından gelen ikinci ve üçüncü neslin önlerini açtı. Aslında hepsinin buralara gelişi amacı, birkaç yıl çalışarak bir traktör, bir ev ve bir tarla parası biriktirmek ve sonra da yuvalarına geri dönmektir. Ama bu gerçekleşmedi. Birçoğu göç ettikleri ülkelere yerleşmek zorunda kalsa da Yüce Allah'ın insanların kalbine koyduğu fitrî bir duygu olan memleket sevdasından hiç vazgeçemediler. Zira her insan doğduğu, yetiştiği, hayatının pek çok hatırasını yaşadığı, tarih ve kültürünün şekillendiği, akraba ve atalarının yaşadığı yere karşı ayrı bir sevgi ve ilgi duyar. Oradan uzaklaştığı zaman özlemlerle kavuşmayı arzu eder. Nitekim Allah Resûlü (s.a.s.) de doğup büyüdüğü Mekke'ye olan sevgisini şöyle dile getirmiştir: "(Ey Mekke!) Vallahi sen, Allah'ın arzının en hayırlısı ve bana Allah'ın arzının en sevimsisidir. Senden çıkarılmış olmasaydım vallahi seni terk etmezdim."¹

Aziz Kardeşlerim!

Müslümanlar, tarihte ve günümüzde diğer din mensuplarıyla aynı ortamlarda barış içinde yaşarken, bu yaşama dair çok güzel örnekler de ortaya koymuşlardır. Avrupa'ya göç eden ilk nesil teşkilatlanmalardan tutun da, dernekler ve vakıflar kurulmasından camilerin açılmasına kadar gece gündüz demeden, çoğu dil bile bilmedikleri halde kendilerinden sonra gelen nesiller için çok çalıştı. Kendi işlerini kurarak iş dünyasında yerlerini aldılar. Çocuklarına iyi bir eğitim aldirmek suretiyle eğitim, sağlık ve siyaset gibi alanlarda istihdam edilmelerini sağladılar. Yüce Rabbimiz Kur'an'ı Kerim'de: "Allah'a tövbe eden, kullukta bulunan, O'nu öven, O'nun uğrunda seyahat eden (ve's-sâihûn), rükû ve secde eden, uygun olanı buyurup fenalığı yasak eden ve Allah'ın yasalarını koruyan müminleri de müjdele!"² buyurarak bilinçli ve hikmetli göçlerin hem göçmene, hem de göç edilen bölgelerdeki insanlara sağlayacağı maddî ve manevî yararlarına değinilerek göç edenler övülmüştür.

Muhterem Kardeşlerim!

Avrupa'ya gelen ilk nesle ne kadar teşekkür edilse yeridir. Onların bu emeklerini unutmadığımızı göstermek, onları onurlandırmak bizim vefa borcumuzdur. Hz. Peygamber (s.a.s.): "Kendisine bir iyilikte bulunulan kişi, imkân bulduğu takdirde karşılığını versin; bulamazsa (o iyiliği yapana) övgüde bulunsun. Çünkü (bir iyiliği) öven, şükran borcunu yerine getirmiş olur. İyiliği gizleyen ise nankörlük etmiş olur..."³ buyurmak suretiyle insanların kendisine yaptığı iyiliğe aynı şekilde karşılık vermenin, en azından onu anmanın da minnettarlığı belirtmenin bir çeşidi olduğunu ifade etmiştir.

Bu vesileyle kendilerinden sonra gelen nesillere bu imkanları hazırlayan büyüklerimizden ahirete göçenlere rahmet, hayatta olanlara sıhhat ve afiyet, nesillerimize de vatana millete hayırlı evlat olmalarını Yüce Rabbimden niyaz ediyor; hutbemi Peygamberimizin bir hadisiyle bitirmek istiyorum: "İnsanlara teşekkür etmeyen kimse Allah'a da şükretmez."⁴

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Tirmizî, Menâkıb, 68

² Tevbe, 9/112

³ Tirmizî, Birr ve Sıla, 87

⁴ Tirmizî, Birr ve Sıla, 35